

Директору НЕНЦ
Вербицькому В.В.

методиста НЕНЦ
Федоренко Н.М.

**Доповідна записка про результати відрядження до м. Рівне
на Всеукраїнський семінар-тренінг для координаторів
програми GLOBE в Україні
(13-15 червня 2017 рік)**

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 27.12.2016 №1626 „Про затвердження Плану семінарів-практикумів для педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів на 2017 рік” з 13 по 15 червня 2017 року Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді на базі комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради (м. Рівне) відбувся Всеукраїнський семінар-тренінг для координаторів програми GLOBE (Глобальне вивчення та спостереження з метою поліпшення довкілля) в Україні «Реалізація Міжнародної науково-освітньої програми GLOBE в освітніх закладах України».

На зустрічі були присутні 13 представників позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів з 9 областей (Волинська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Івано-Франківська, Сумська, Чернігівська, Чернівецька, Одеська), а також два представники Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України – заступник директора з науково-методичної роботи Тараненко В. І. та заступник координатора програми GLOBE в Україні, методист центру Федоренко Н.М.

Основною метою зустрічі було щорічне звітування по роботі за програмою GLOBE, обмін досвідом роботи, навчальні тренінги, навчально-пізнавальні екскурсії, обговорення планів щодо подальшого розвитку програми в Україні.

13 червня 2017 р. у приміщенні комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради відбулося урочисте відкриття семінару-тренінгу. Вітальне слово взяли: головний спеціаліст відділу виховної роботи та соціального захисту дітей управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації Ровкач Ангеліна Василівна, заступник директора з науково-методичної роботи Національного еколого-

натуралістичного центру учнівської молоді Тараненко Вікторія Іванівна та директор комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради Остафійчук Тетяна Василівна.

Тараненко Вікторія Іванівна підкреслила, що «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради була обрана для проведення семінару-тренінгу в 2017 році як одна з найактивніших учасників програми GLOBE в Україні. Також заступник директора НЕНЦ зазначила, що Україна приєдналася до програми GLOBE в 1999 році, а з 2001 року координатором програми є Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді в особі директора Вербицького В.В. Вікторія Іванівна акцентувала увагу на важливості доступу до мережі Інтернет при роботі з програмою GLOBE та знанні англійської мови для реалізації програми в школах, зазначила, що на сайті НЕНЦу є розділ програми GLOBE, де більшість протоколів є адаптовані та перекладені російською чи українською мовами. В кінці доповіді Тараненко В.І. представила присутнім заступника координатора програми в Україні Федоренко Н.М. Також був вручений диплом на проведення Всеукраїнського семінару-тренінгу для координаторів програми GLOBE в Україні у 2018 році Грабівчук Мирославі Володимирівні, завідувачу відділу екології Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

Далі відбулося засідання круглого столу, на якому учасники презентували результати і досягнення по реалізації програми в своїх областях. Слово взяли завідувач методичного відділу комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради Гайдаченко Людмила Павлівна; методист, керівник гуртка комунального закладу Сумської обласної ради – обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю Бойко Надія Федосіївна; завідувач відділу екології Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Грабівчук Мирослава Володимирівна; методист Волинського обласного еколого-натуралістичного центру Будапроста Наталія Вікторівна; вчитель хімії та біології Менської районної гімназії Чернігівської області Вовченко Ірина Олександрівна; завідувача природничо-екологічним відділом Міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Чернівецької міської ради Катан Наталія Валеріївна.

Загалом робота за програмою GLOBE у регіонах ведеться досить активно, вчителі програми зацікавлені в проведенні системних і послідовних досліджень. Але в результаті обговорення з'ясувалися й основні проблеми розвитку програми на місцях:

- складність реєстрації нових вчителів програми через що навіть після ознайомлення з програмою вчителі не можуть вносити дані в міжнародну мережу;

- при перереєстрації, коли вчитель змінив місце роботи і необхідно внести відповідні зміни до анкети на міжнародному сайті;
- при реєстрації на сайті дослідних ділянок;
- відсутність приладів для досліджень атмосфери, водних джерел, ґрунтів, які потрібні для отримання точних результатів та ін..

Після доповідей Мірошніченко Юлія Сергіївна, доцент кафедри технології електротехнічних виробництв хіміко-технічного факультету Київського політехнічного інституту ім. І. Сікорського, продемонструвала учасникам електрохімічні методи моніторингу атмосфери.

На завершення програми цього дня була проведена оглядова екскурсія по території комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради, на якій учасники семінару мали можливість ознайомитися з напрямками роботи закладу.

Протягом другого дня, 14 червня 2017 р., учасники програми відвідали Костопільський завод скловиробів, де мали змогу побувати в робочих цехах і спостерігати за процесом виготовлення скляних виробів різної конфігурації.

В геологічному заказнику „Базальтові стовпи” Лапінський Андрій Вікторович, старший викладач, та Кринець Григорій Володимирович, асистент кафедри технології неорганічних речовин та загальної хімічної технології хіміко-технічного факультету Київського політехнічного інституту ім. І. Сікорського провели екологічний тренінг: «Показники якості води і їх визначення в польових умовах». Координатори ознайомились з особливостями визначення показників якості води в польових умовах та за мінімального використання дорогих приладів та матеріалів.

Далі, згідно з програмою, відбулась екскурсія до музейно-паркового комплексу „Музей лісу”, де учасники мали змогу оглянути представлені експозиції музею та пройти екологічною стежкою.

Ліновицька Віта Михайлівна, старший викладач кафедри промислової біотехнології факультету біотехнології і біотехніки Київського політехнічного інституту ім. І. Сікорського, ознайомила педагогів з ошадливими біотехнологічними методами переробки відходів деревообробної промисловості.

На третій день, 15 червня 2017 р., учасники тренінгу відвідали навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою Національного університету водного господарства та природокористування, де Фурман Володимир Мілетійович, доцент, кандидат

сільськогосподарських наук, викладач кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства провів тренінгове заняття „Польове ґрунтознавство: характеристики ґрунту, особливості відбору зразків для проведення досліджень”.

На завершення програми Гайдаченко Людмила Павлівна, завідувач методичного відділу комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради, провела тренінг «Розробка учнівських проектів з використанням методик науково-освітньої програми GLOBE» та дала деякі рекомендації колегам по роботі з міжнародним веб-сайтом GLOBE.

Після закінчення навчального тренінгу координаторам вручено сертифікати вчителів GLOBE міжнародного зразка, що дають право працювати за програмою і вносити дані спостережень та досліджень на веб-сайт GLOBE.

Підсумовуючи результати семінару-тренінгу можна виділити декілька пріоритетних напрямків розвитку програми GLOBE в Україні:

- проводити вебінари та онлайн-конференції щодо роботи українських вчителів на міжнародному сайті;
- ознайомлювати вчителів з методичними матеріалами на українському сайті, забезпечувати підготовку та переклад англomовних протоколів;
- видавати нові методичні матеріали згідно з програмою GLOBE, адаптовуючи їх до нашого сьогодення;
- активно запрошувати нових зацікавлених вчителів для здобуття кваліфікації вчителя GLOBE.